

Koopkrachtontwikkeling afhankelijk van hoogte ziektekosten en gebruik buitengewone-uitgavenregeling

In 2008 wordt een aantal regelingen met betrekking tot de ziektekosten aangepast. De no-claimteruggave van 255 euro wordt vervangen door een eigen risico van 150 euro. Daarnaast wordt de buitengewone-uitgavenregeling, die onder meer geldt voor uitgaven in verband met ziekte, aangepast. De invloed van deze aanpassingen op de koopkracht is afhankelijk van de hoogte en de aard van de ziektekosten en het gebruik van de buitengewone-uitgavenregeling.

De omzetting van de no-claim in een lager eigen risico is gunstig voor volwassenen met hoge ziektekosten, maar ongunstig voor volwassenen met weinig of geen ziektekosten. Voor chronisch zieken met langdurig onvermijdbare kosten komt er een tegemoetkoming voor eigen betalingen, waardoor hun besteedbaar inkomen nog meer toeneemt.

Verandering in besteedbaar inkomen door overgang no-claim naar eigen risico

in euro

Volwassene met gemiddelde no-claimteruggave en eigen betalingen	0
Volwassene met volledige no-claimteruggave en geen eigen betalingen	- 61
Volwassene zonder no-claimteruggave en met maximale eigen betalingen	44
Idem, met compensatie voor chronisch zieken	91

De buitengewone-uitgavenregeling biedt een fiscaal vangnet voor belastingplichtigen van wie de draagkracht is aangetast door bepaalde buitengewone uitgaven. De buitengewone uitgaven zijn aftrekbaar voor zover zij meer bedragen dan een inkomensafhankelijke drempel van 11,5% (2007) van het verzamelinkomen. Binnen de buitengewone-uitgavenregeling kunnen onder meer de premies voor de ziektekostenverzekering worden afgetrokken en is er een vaste aftrekpost voor 65-plussers, arbeidsongeschikten en chronisch zieken van 808 euro (2007).

In 2008 wordt de buitengewone-uitgavenregeling gewijzigd: de premies zijn niet meer aftrekbaar, behalve die voor de aanvullende ziektekostenverzekering. Daarnaast wordt de drempel verlaagd naar 1,65% van het verzamelinkomen. De aanpassing in de regeling heeft alleen invloed op de koopkracht van degenen die er feitelijk gebruik van maken. De gevolgen voor de koopkracht zijn afhankelijk van de hoogte van de buitengewone uitgaven en van het inkomen. Door de wijzigingen zijn er huishoudens die in de oude situatie de drempel niet haalden en in de nieuwe wel en andersom.

Onderstaande tabel illustreert de veranderingen in besteedbaar inkomen voor enkele huishoudens. Bij veronderstelling hebben zij geen bijzondere ziektekosten, alleen de vaste aftrekposten en verplichte premies. In 2007 zijn dat de standaard premie minus de zorgtoeslag, de inkomensafhankelijke bijdrage ZVW en de vaste aftrek voor de huisapotheek (23 euro per persoon) en in 2008 alleen de huisapotheek. Voor 65-plussers komt hier in beide jaren de vaste aftrek voor ouderen bij. De tabel laat zien dat het besteedbaar inkomen afneemt voor de een en toeneemt voor de ander, afhankelijk van de vraag of de verlaging van de drempel wel of niet opweegt tegen de beperking van de aftrekbaarheid van ziektekosten. Wanneer zowel bij de huidige regeling als de aangepaste regeling recht op aftrek is, is de verandering in het besteedbaar inkomen onafhankelijk van de hoogte van de ziektekosten. Voor de 65-plusser in onderstaande tabel, is de verandering in het besteedbaar inkomen 26 euro, ook wanneer de ziektekosten hoger zijn dan alleen de standaard ziektekosten.

Verandering in besteedbaar inkomen door aanpassing aftrek buitengewone uitgaven

in euro

	Alleenverdiener modaal	65-plusser, alleenstaand, AOW + 10 000 euro
Standaard ziektekosten	- 31	26
Standaard ziektekosten en aanvullende verzekering	- 158	26